

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. rugsėjo 22 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Teisės aktų derinimas — Intelektinė nuosavybė — Autorių teisės ir gretutinės teisės — Direktyva 2001/29/EB — Išimtinė atgaminimo teisė — Išimtys ir apribojimai — 5 straipsnio 2 dalies b punktas — Kopijavimui asmeniniam naudojimui taikoma išimtis — Teisinga kompensacija — Privačių susitarimų sudarymas siekiant nustatyti atleidimo nuo teisingos kompensacijos mokėjimo kriterijus — Kompensacijos grąžinimas, kurio gali prašyti tik galutinis naudotojas“

Byloje C-110/15

dėl *Consiglio di Stato* (Valstybės taryba, Italija) 2014 m. gruodžio 4 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. kovo 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Microsoft Mobile Sales International Oy, ankstesnis pavadinimas – *Nokia Italia SpA*,

Hewlett-Packard Italiana Srl,

Telecom Italia SpA,

Samsung Electronics Italia SpA,

Dell SpA,

Fastweb SpA,

Sony Mobile Communications Italy SpA,

Wind Telecomunicazioni SpA

prieš

Ministero per i beni e le attività culturali (MiBAC),

Società italiana degli autori ed editori (SIAE),

likviduojamą **Istituto per la tutela dei diritti degli artisti interpreti esecutori (IMAIE)**,

Associazione nazionale industrie cinematografiche audiovisive e multimediali (ANICA),

Associazione produttori televisivi (APT),

* Processo kalba: italų.

dalyvaujant

Assotelecomunicazioni (Asstel),

Vodafone Omnitel NV,

H3G SpA,

Movimento Difesa del Cittadino,

Assoutenti,

Adiconsum,

Cittadinanza Attiva,

Altroconsumo,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurių sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič (pranešėjas), teisėjai C. Toader, A. Rosas, A. Prechal ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas N. Wahl,

posėdžio sekretorė L. Carrasco Marco, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. vasario 24 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Microsoft Mobile Sales International Oy*, atstovaujamos *avvocati* G. Cuonzo ir Vincenzo Cerulli Irelli,
- *Hewlett-Packard Italiana Srl*, atstovaujamos *avvocati* A. Clarizia ir M. Quattrone,
- *Telecom Italia SpA*, atstovaujamos *avvocati* F. Lattanzi ir E. Stajano,
- *Samsung Electronics Italia SpA*, atstovaujamos *avvocati* S. Cassamagnaghi, P. Todaro ir E. Raffaelli,
- *Dell SpA*, atstovaujamos *avvocati* L. Mansani ir F. Fusco,
- *Sony Mobile Communications Italy SpA*, atstovaujamos *avvocati* G. Cuonzo ir Vincenzo Cerulli Irelli,
- *Wind Telecomunicazioni SpA*, atstovaujamos *avvocati* B. Caravita di Toritto, S. Fiorucci ir R. Santi,
- *Società italiana degli autori ed editori (SIAE)*, atstovaujamos *avvocati* M. Siragusa ir M. Mandel,
- *Assotelecomunicazioni (Asstel)*, atstovaujamos *avvocato* M. Libertini,
- *Altroconsumo*, atstovaujamos *avvocati* G. Scorza, D. Reccia ir M. Salvati,

- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocati dello Stato* A. Vitale ir S. Fiorentino,
 - Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir D. Segoin,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos V. Di Bucci ir J. Samnadda,
- susipažinęs su 2016 m. gegužės 4 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
- priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001, p. 10; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 17 sk., 1 t., p. 230) 5 straipsnio 2 dalies b punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant kelias bylas tarp bendrovių, kurios gamina ir parduoda asmeninius kompiuterius, įrašymo aparatus, įrašų laikmenas, mobiliuosius telefonus ir kameras, vienos šalies, ir *Ministero per i beni e le attività culturali e del turismo* (Kultūros ir turizmo ministerija, Italija, toliau – MIBAC), *Società italiana degli autori ed editori* (Italijos autorių ir leidėjų bendrija, toliau – SIAE), *Istituto per la tutela dei diritti degli artisti interpreti esecutori* (Atlikėjų teisių apsaugos institutas), *Associazione nazionale industrie cinematografiche audiovisive e multimediali* (Nacionalinė kino, audiovizualinė ir multimedijos pramonės asociacija), *Associazione produttori televisivi* (Televizijos gamintojų asociacija), kitos šalies, dėl „teisingos kompensacijos“, kuri, tarpininkaujant SIAE, turi būti mokama kūrinių autoriams už šių kūrinių atgaminimą asmeniniam naudojimui.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 Direktyvos 2001/29 31, 35 ir 38 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(31) Turi būti išlaikyta derama pusiausvyra tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų teisių ir interesų, taip pat tarp įvairių kategorijų teisių turėtojų ir saugomų objektų naudotojų. <...>

<...>

(35) Taikant tam tikras išimtis ar apribojimus teisių turėtojais turėtų gauti teisingą atlyginimą, kad jiems būtų deramai kompensuota už naudojimąsi jų saugomais kūrinių ar kitais objektais. Nustatant tokio atlyginimo formą, išsamią tvarką ir galimą dydį kiekvienu atveju turėtų būti atsižvelgiama į konkrečias aplinkybes. Įvertinant šias aplinkybes vertingas kriterijus būtų iš to kylanti galima žala teisių turėtojams. <...>

<...>

(38) Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama nustatyti išimtį ar apribojimus atgaminimo teisei tam tikriems garso, vaizdo ir audiovizualinės medžiagos atgaminimo asmeniniam naudojimui atvejams, kartu nustatant ir teisingą kompensaciją. Gali būti įdiegiamos arba toliau taikomos teisių turėtojams žalą kompensuojančios atlyginimo sistemos. <...>“

4 Direktyvos 2001/29 2 straipsnyje „Atgaminimo teisė“ nustatyta:

„Valstybės narės nustato išimtinę teisę leisti arba uždrausti tiesiogiai ar netiesiogiai, laikinai ar nuolat bet kuriuo būdu ir bet kuria forma atgaminti visą arba iš dalies:

- a) autoriams – savo kūrinius;
- b) atlikėjams – savo atlikimo įrašus;
- c) fonogramų gamintojams – savo fonogramas;
- d) filmų pirmojo įrašo gamintojams – jų filmų originalus ir kopijas;
- e) transliuojančiosioms organizacijoms – savo transliacijų įrašus, nepaisant to, ar tos transliacijos perduodamos laidais ar eteriu, įskaitant kabelinį ar palydovinį perdavimą.“

5 Šios direktyvos 5 straipsnio „Išimtys ir apribojimai“ 2 dalies b punkte numatyta:

„Valstybės narės 2 straipsnyje nustatytai atgaminimo teisei gali nustatyti išimtis arba apribojimus šiais atvejais:

<...>

- b) kai atgaminama asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje ir atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų, su sąlyga, kad teisių turėtojai gautų teisingą kompensaciją, priklausomą nuo 6 straipsnyje nurodytų techninių apsaugos priemonių taikymo ar netaikymo atitinkamam kūrinii ar objektui;

<...>“

Italijos teisė

6 Direktyva 2001/29 į Italijos teisės sistemą buvo perkelta 2003 m. balandžio 9 d. *Decreto legislativo n. 68 – Attuazione della direttiva 2001/29/CE sull'armonizzazione di taluni aspetti del diritto d'autore e dei diritti connessi nella società dell'informazione* (Įstatyminis dekretas Nr. 68, kuriuo įgyvendinama Direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo) (GURI, Nr. 87, 2003 m. balandžio 14 d., paprastasis priedas); šiuo dekretu buvo pakeistas 1941 m. balandžio 22 d. *Legge n. 633 – Protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio* (Įstatymas Nr. 633 dėl autorių teisių ir su jų įgyvendinimu susijusių gretutinių teisių apsaugos, toliau – LDA) ir jame buvo įtvirtinti 71sexies, 71septies ir 71octies straipsniai dėl „atgaminimo asmeniniam naudojimui“.

7 LDA 771sexies straipsnyje nustatyta:

„Leidžiama atgaminti garso ir vaizdo įrašus, kai, atsižvelgiant į 102quater straipsnyje nurodytas technines priemones, atgaminama išimtinai asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje ir atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia pelno ir tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų.“

8 LDA 71septies straipsnyje numatyta:

„1. Garso įrašų autoriai ir gamintojai, audiovizualinių kūrinių gamintojai, atlikėjai ir vaizdo įrašų gamintojai ir asmenys, kuriems jie suteikė teisę, turi teisę gauti kompensaciją už 71sexies straipsnyje nurodytą garso ir vaizdo įrašų atgaminimą asmeniniam naudojimui. Aparatų, skirtų išimtinai

analogiškam skaitmeniniam garso arba vaizdo įrašų įrašymui, atveju minėtą kompensaciją sudaro kainos, kurią galutinis pirkėjas sumokėjo perpardavėjui, dalis, kuri daugiafunkčių aparatų atveju apskaičiuojama pagal aparato, kurio savybės atitinka įrašyti skirtos sudedamosios dalies savybes, kainą, arba, jeigu tai neįmanoma, fiksuota suma už aparatą. Garso ir vaizdo įrašų įrašymo laikmenų, pavyzdžiui, analoginių laikmenų, skaitmeninių laikmenų, fiksuotų arba kilnojamųjų atminčių, skirtų garso arba vaizdo įrašams įrašyti, atveju kompensaciją sudaro suma, apskaičiuojama pagal laikmenų įrašymo pajėgumą. Nuotolinių vaizdo įrašymo sistemų atveju šioje dalyje nurodytą kompensaciją moka paslaugą teikiantis subjektas; ji apskaičiuojama pagal atlyginimą, gautą už pačios paslaugos suteikimą.

2. 1 dalyje nurodyta kompensacija nustatoma, atsižvelgiant į [Sąjungos] teisės normas ir atgaminimo teises, [MIBAC] dekretu, kuris turi būti priimtas iki 2009 m. gruodžio 31 d. išklačius didžiausias iš 1 dalyje nurodytų aparatų ir laikmenų gamintojų asociacijas. Nustatant kompensaciją atsižvelgiama į tai, ar taikomos 102quater straipsnyje nurodytos techninės priemonės, ir į skaitmeninės kopijos poveikį analoginei kopijai. Dekretas turi būti atnaujinamas kas treji metai.

3. Kompensaciją moka asmenys, kurie 1 dalyje nurodytus aparatus ir laikmenas gamina arba importuoja į valstybės teritoriją siekdami pelno. Šie asmenys privalo kas trečią mėnesį pateikti [SIAE] deklaraciją apie pardavimą ir mokėtinas kompensacijas, kurios turi būti pervestos tuo pačiu metu. Nepervedus minėtų kompensacijų, įrašams įrašyti skirtų aparatų ir laikmenų platintojai atsako solidariai. <...>“

9 LDA 71octies straipsnyje numatyta:

„1. 71septies straipsnyje nurodyta kompensacija už garso įrašams įrašyti skirtus aparatus ir laikmenas mokėtina [SIAE], o ši, atskaičiusi savo išlaidas, užtikrina, kad 50 % kompensacijos būtų išmokama autoriams ir jų teisių turėtojams, o likusieji 50 % – garso įrašų gamintojams, taip pat tarpininkaujant didžiausioms sektoriaus asociacijoms.

2. Garso įrašų gamintojas nedelsdamas ir bet kuriuo atveju per 6 mėnesius 50 % kompensacijos, gautos pagal 1 dalį, sumoka atitinkamiems atlikėjams.

3. 71septies straipsnyje nurodyta kompensacija už vaizdo įrašams įrašyti skirtus aparatus ir laikmenas mokėtina [SIAE], o ši, atskaičiusi savo išlaidas, užtikrina, taip pat tarpininkaujama didžiausių sektoriaus asociacijų, kad 30 % kompensacijos būtų išmokama autoriams, o likusieji 70 % – lygiomis dalimis filmų pirmojo įrašo gamintojui, vaizdo įrašų gamintojui ir atlikėjams. 50 % atlikėjams mokamos kompensacijos skirta veiklai ir tikslams, apibūdintiems 1992 m. vasario 5 d. Įstatymo Nr. 93 7 straipsnio 2 dalyje.“

10 Pagal LDA 71septies straipsnio 2 dalį 2009 m. gruodžio 30 d. MIBAC priėmė *Decreto relativo alla determinazione del compenso per la riproduzione privata di fonogrammi e di videogrammi* (Dekretas dėl kompensacijos už garso ir vaizdo įrašų atgaminimą asmeniniam naudojimui nustatymo; toliau – 2009 m. gruodžio 30 d. dekretas), kurį sudaro tik vienas straipsnis, pagal kurį „techniniame priede, kuris yra [šio dekreto] sudedamoji dalis, nustatoma kompensacijos už vaizdo ir garso įrašų atgaminimą asmeniniam naudojimui suma pagal [LDA] 71septies straipsnį“.

11 2009 m. gruodžio 30 d. dekreto techninio priedo (toliau – techninis priedas) 2 straipsnyje nurodytos kompensacijos už kopijavimą asmeniniam naudojimui sumos; jame pateiktas 26 prekių kategorijų sąrašas, o kiekviena iš šių kategorijų susiejama su atitinkama kompensacijos suma.

12 Techninio priedo 4 straipsnyje numatyta:

„1. [SIAE] skatina priimti protokolus, skirtus šioms nuostatomis veiksmingiau įgyvendinti ir, be kita ko, objektyvioms arba subjektyvioms išimtims taikyti, pavyzdžiui, tais atvejais, kai aparatai arba laikmenos naudojamos profesinės veiklos vykdymo tikslais arba vaizdo žaidimų įrangai. Minėti įgyvendinimo protokolai priimami su subjektų, turinčių mokėti kompensaciją už kopijavimą asmeniniam naudojimui, arba atitinkamų jų asociacijų sutikimu.

2. Už šias nuostatas ankstesni susitarimai lieka galioti iki 1 dalyje nurodytų protokolų priėmimo.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

13 Ieškovės pagrindinėje byloje gamina ir parduoda asmeninius kompiuterius, įrašymo aparatus, įrašų laikmenas, mobiliuosius telefonus ir kameras.

14 Šios ieškovės pateikė *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas, Italija) ieškinius, kuriais prašė panaikinti 2009 m. gruodžio 30 d. dekretą. Savo ieškinius jos grindė tuo, kad atitinkamos nacionalinės teisės nuostatos nesuderinamos su Sąjungos teise visų pirma dėl to, kad mokestis už kopijavimą asmeniniam naudojimui taikomas ir asmenims, kurie akivaizdžiai veikia kitokiais nei kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais, t. y. juridiniams asmenims ir asmenims, vykdančioms profesinę veiklą. Be to, jos pažymėjo, kad MIBAC įgaliojimų perdavimas SIAE yra diskriminuojamojo pobūdžio; SIAE yra atsakinga už kolektyvinį autorių teisių administravimą Italijoje, o pagal nacionalinę teisę jai suteikti įgaliojimai nurodyti asmenis, kurie gali būti atleisti nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui, ir asmenis, kuriems gali būti taikoma šio mokesčio grąžinimo procedūra, jeigu mokestis buvo sumokėtas.

15 *Tribunale amministrativo regionale del Lazio* (Lacijaus regiono administracinis teismas) atmetė šiuos ieškinius.

16 Ieškovės pagrindinėje byloje pateikė apeliacinį skundą dėl sprendimo atmesti minėtus ieškinius *Consiglio di Stato* (Valstybės taryba, Italija); ši abejoja dėl Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkto aiškinimo, todėl nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar pagal Sąjungos teisę – būtent pagal Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamąją dalį ir 5 straipsnio 2 dalies b punktą – draudžiama nacionalinės teisės norma (konkrečiai LDA 71sexies straipsnis, siejamas su techninio priedo 4 straipsniu), kurioje numatyta, jog tais atvejais, kai akivaizdu, kad laikmenų ir įtaisų įsigijama ne kopijavimui asmeniniam naudojimui, bet siekiant išimtinai profesinių tikslų, atleidimo *ex ante* nuo mokesčio kriterijai nustatomi privačios teisės reglamentuojamu susitarimu arba „laisvomis derybomis“ pagal minėtame 4 straipsnyje nurodytus „įgyvendinimo protokolus“, nesant bendrųjų nuostatų ir jokių vienodo požiūrio garantijų tarp SIAE ir subjektų, privalančių mokėti kompensaciją, arba jų asociacijų?

2. Ar pagal Sąjungos teisę – būtent pagal Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamąją dalį ir 5 straipsnio 2 dalies b punktą – draudžiama nacionalinės teisės norma (konkrečiai Italijos autorių teisių įstatymo 71sexies straipsnis, siejamas su 2009 m. gruodžio 30 d. dekretu ir SIAE nurodymais dėl grąžinimo), kurioje numatyta, jog tais atvejais, kai akivaizdu, kad laikmenų ir įtaisų įsigijama ne kopijavimui asmeniniam naudojimui, bet siekiant išimtinai profesinių tikslų, prašymą grąžinti sumokėtas sumas gali pateikti tik galutinis naudotojas, bet ne laikmenų ir įtaisų gamintojas?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl priimtinumų

- 17 SIAE tvirtina, kad pirmasis klausimas yra nepriimtinas, nes šis klausimas turėtų būti sprendžiamas pasitelkiant Sąjungos teisę atitinkantį nacionalinės teisės aiškinimą, pagal kurį įrašams įrašyti skirtiems aparatams ir laikmenoms, kurių įsigyja ne fiziniai asmenys vien komerciniam naudojimui, netaikomas mokestis už kopijavimą asmeniniam naudojimui.
- 18 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį, tik byla nagrinėjantis nacionalinis teismas, kuriam tenka atsakomybė priimti sprendimą, atsižvelgdamas į bylos ypatumus, gali įvertinti tai, ar, norint tinkamai išspręsti bylą, būtina pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų reikšmę. Todėl Teisingumo Teismas iš principo turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikti klausimai susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu (žr., be kita ko, 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 21 punktą ir 2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 24 punktą).
- 19 Atsisakyti pateikti atsakymą į nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali, tik jei akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2015 m. birželio 16 d. Sprendimo *Gauweiler ir kt.*, C-62/14, EU:C:2015:400, 25 punktą ir 2015 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Taricco ir kt.*, C-105/14, EU:C:2015:555, 30 punktą).
- 20 Taip nėra šiuo atveju, nes pirmasis Teisingumo Teismui pateiktas klausimas, susijęs su Sąjungos teisės aiškinimu, jokių būdu nėra hipotetinis ir yra nustatytas ryšys su ginčo pagrindinėje byloje aplinkybėmis, nes šis klausimas susijęs su Sąjungos teisės nuostatų, kurios, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo manymu, yra lemiamos sprendimui pagrindinėje byloje priimti, išaiškinimu, būtent kiek tai susiję su atleidimo nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui, kai laikmenų ir įrangos nupirkta akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais, tvarka.
- 21 SIAE tvirtina, kad ir antrasis klausimas yra nepriimtinas, nes tapatus klausimams, į kuriuos Teisingumo Teismas jau yra pateikęs atsakymą.
- 22 Šį prieštaravimą dėl priimtumo reikia atmesti. Iš tikrųjų, net tuo atveju, jei iškeltas klausimas iš esmės yra tapatus tiems, dėl kurių analogiškoje byloje jau buvo priimtas prejudicinis sprendimas, tai jokių būdu netrukdo nacionaliniam teismui pateikti Teisingumo Teismui prejudicinį klausimą ir nelemia pateikto klausimo nepriimtumo (šiuo klausimu žr. 1982 m. spalio 6 d. Sprendimo *Cilfit ir kt.*, 283/81, EU:C:1982:335, 13 ir 15 punktus; 2009 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Pedro IV Servicios*, C-260/07, EU:C:2009:215, 31 punktą ir 2014 m. lapkričio 26 d. Sprendimo *Mascolo ir kt.*, C-22/13, C-61/13, C-63/13 ir C-418/13, EU:C:2014:2401, 49 punktą).
- 23 Todėl prejudiciniai klausimai yra priimtini.

Dėl esmės

- 24 Klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Sąjungos teisė, būtent Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias, pirma, aparatų ir laikmenų, akivaizdžiai skirtų ne kopijavimui asmeniniam naudojimui, gamintojai ir importuotojai nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui atleidžiami, tik jeigu sudarytas susitarimas tarp subjekto, turinčio teisėtą

monopolį atstovauti kūrinių autorių interesams, ir kompensacijos mokėtojų arba jų asociacijų, ir, antra, kuriose numatyta, kad prašyti grąžinti tokį mokestį, jei jis buvo sumokėtas nepagrįstai, gali tik galutinis minėtų aparatų ir laikmenų naudotojas.

- 25 Reikia nurodyti, pirma, kad pagal Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą valstybės narės gali nustatyti šios direktyvos 2 straipsnyje numatytos išimtinės atgaminimo teisės išimčių arba apribojimų, kai atgaminama asmeniniam naudojimui bet kurioje laikmenoje ir atgaminantys fiziniai asmenys nesiekia tiesioginių ar netiesioginių komercinių tikslų, su sąlyga, kad šios išimtinės teisės turėtojai gautų teisingą kompensaciją, atsižvelgiant į šios direktyvos 6 straipsnyje nurodytas technines priemones.
- 26 Kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 35 ir 38 konstatuojamųjų dalių, šios direktyvos 5 straipsnio 2 dalies b punktas rodo Sąjungos teisės aktų leidėjo norą įtvirtinti specialią kompensacijos sistemą, kuri pradeda veikti tada, kai teisių turėtojams padaroma žalos, iš principo sukeliančios pareigą jiems „atlyginti“ arba „kompensuoti“ (2016 m. birželio 9 d. Sprendimo *EGEDA ir kt.*, C-470/14, EU:C:2016:418, 19 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 27 Kadangi Direktyvos 2001/29 nuostatose aiškiau nenurodomi atskiri teisingos kompensacijos sistemos elementai, valstybės narės turi didelę diskreciją nustatyti, kas turi mokėti šią kompensaciją. Tas pats pasakytina apie šios kompensacijos formos, būdų ir galimo dydžio nustatymą (žr. šiuo klausimu 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 20 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 28 Kaip matyti iš Teisingumo Teismo praktikos, tam, kad atitiktų Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktą, teisinga kompensacija ir atitinkamai ją pagrindžianti sistema turi būti siejama su teisių turėtojams dėl kopijavimo asmeniniam naudojimui daroma žala (šiuo klausimu žr. 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 21 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 29 Todėl teisingos kompensacijos finansavimo sistema su Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamojoje dalyje numatyta „derama pusiausvyra“ tarp, pirma, autorių, kurie yra teisingos kompensacijos gavėjai, teisių ir interesų ir, antra, saugomų objektų naudotojų teisių ir interesų suderinama tik jeigu atitinkami atgaminimo aparatai ir laikmenos gali būti naudojami kopijavimui asmeniniam naudojimui, todėl padaryti žalos saugomų kūrinių autoriams. Taigi, atsižvelgiant į šiuos reikalavimus, mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui taikymas šiai skaitmeninio atgaminimo įrangai, aparatams ir laikmenoms būtinai turi būti susijęs su jų naudojimu kopijavimui asmeniniam naudojimui (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 52 punktą).
- 30 Primintina, jog Teisingumo Teismas nusprendė, kad kai žalą išimtinės atgaminimo teisės turėtojui daro asmuo, kuris savo asmeniniam naudojimui atgamina saugomą kūrinių, nepaprašęs išankstinio šio teisių turėtojo leidimo, iš principo šis asmuo turi atlyginti su šiuo atgaminimu susijusią žalą ir finansuoti kompensaciją, kuri bus sumokėta šiam teisių turėtojui (2010 m. spalio 21 d. Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 45 punktas; 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 26 punktas ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 23 punktas).
- 31 Tačiau Teisingumo Teismas pripažino, kad, atsižvelgiant į praktinius sunkumus, kylančius siekiant nustatyti privačius naudotojus ir įpareigoti juos kompensuoti išimtinės atgaminimo teisės turėtojams daromą žalą, kad būtų finansuota teisinga kompensacija, valstybėms narėms leidžiama įtvirtinti „mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui“, kurį mokėtų ne suinteresuotieji privatūs asmenys, o subjektai, disponuojantys skaitmeninio atgaminimo įranga, aparatais ar laikmenomis ir teisiškai ar faktiškai teikiantys šią atgaminimo įrangą, aparatus ir laikmenas šiuo tikslu privatiems asmenims. Esant tokiai sistemai mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui turi mokėti šia atgaminimo įranga, aparatais ir laikmenomis disponuojantys asmenys (šiuo klausimu žr. 2010 m. spalio 21 d.

Sprendimo *Padawan*, C-467/08, EU:C:2010:620, 46 punktą; 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 27 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 24 punktą).

- 32 Tam tikromis sąlygomis valstybės narės gali nedarydamos skirtumo taikyti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui įrašų laikmenoms, kurias galima naudoti atgaminant, įskaitant atvejį, kai galutinis tokių laikmenų naudojimas nėra vienas iš Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punkte numatytų atvejų (žr. 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 44 punktą).
- 33 Teisingumo Teismas patikslino, jog kadangi tokia sistema leidžia mokesčio mokėtojams atgauti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui per aptariamą atgaminimo įrangą, aparatų ar laikmenų suteikimo kainą arba per suteiktos atgaminimo paslaugos kainą, galiausiai mokesčio našta tenka šią kainą mokančiam privačiam naudotojui, o tai atitinka Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamojoje dalyje numatytą „deramą pusiausvyrą“, kuri turi būti užtikrinta tarp išimtinės atgaminimo teisės turėtojų ir saugomų objektų naudotojų interesų (šiuo klausimu žr. 2011 m. birželio 16 d. Sprendimo *Stichting de Thuiskopie*, C-462/09, EU:C:2011:397, 28 punktą ir 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 25 punktą).
- 34 Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad tokiam mokesčiui taikyti skirta sistema gali būti suderinama su Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktu, tik jeigu toks taikymas pateisinamas praktiniais sunkumais ir jeigu mokesčio mokėtojai turi teisę tokį mokestį susigrąžinti tuo atveju, kai jis nemokėtinas (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 31 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 45 punktą).
- 35 Šiuo klausimu pažymėtina, kad mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistemą galima, be kita ko, pateisinti būtinybe ištaisyti situaciją, kai negalima nustatyti galutinių vartotojų arba kai susiduriama su praktiniais tokio nustatymo ar kitais panašiais sunkumais (2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 46 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 36 Vis dėlto iš Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad bet kuriuo atveju toks mokestis neturi būti renkamas už atgaminimo įrangos, aparatų ir laikmenų teikimą ne fiziniams asmenims akivaizdžiai ne kopijavimui asmeniniam naudojimui (2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 47 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 37 Be kita ko, pagal tokią sistemą turi būti numatyta teisė į mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui grąžinimą, kuri būtų veiksminga, o sumokėto mokesčio grąžinimas neturi būti pernelyg sudėtingas. Šiuo atžvilgiu teisės į mokesčio susigrąžinimą taikymo sritis, veiksmingumas, galimybė ją naudotis, jos paskelbimas ir įgyvendinimo paprastumas leidžia kompensuoti dėl mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui sistemos galbūt sukurtus neatitikimus, kad būtų išspręsti konstatuoti praktiniai sunkumai (šiuo klausimu žr. 2013 m. liepos 11 d. Sprendimo *Amazon.com International Sales ir kt.*, C-521/11, EU:C:2013:515, 36 punktą ir 2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 52 punktą).
- 38 Būtent atsižvelgiant į šiuos aspektus reikia išnagrinėti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo klausimus.
- 39 Pirmiausia, reikia nurodyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamoje teisingos kompensacijos sistemoje numatyta, kaip matyti iš LDA 71septies straipsnio 1 dalies, kad mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui sudaro dalis kainos, kurią galutinis naudotojas moka atitinkamų aparatų ir laikmenų

pardavėjui ir kurios suma nustatoma pagal jų įrašymo pajėgumą. Pagal LDA 71septies straipsnio 3 dalį ši mokestį turi mokėti tas asmuo, kuris tokius aparatus ir laikmenas gamina arba importuoja į Italijos teritoriją siekdamas pelno.

- 40 Šiuo klausimu neginčijama, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės nuostatose nenumatyta bendrai taikytina nuostatos, pagal kurią nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui atleidžiami gamintojai ir importuotojai, įrodę, kad aparatų ir laikmenų įsigijo ne fiziniai asmenys akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais.
- 41 Taigi iš Teisingumo Teismo praktikos, minėtos šio sprendimo 36 punkte, matyti, kad minėtas mokestis neturi būti taikomas tokios įrangos tiekimui.
- 42 Iš tikrųjų, kaip minėta šio sprendimo 29 punkte, teisingos kompensacijos finansavimo sistema suderinama su Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamojoje dalyje nurodytos „deramos pusiausvyros“ reikalavimais tik jeigu nagrinėjami atgaminimo aparatai ir laikmenos gali būti naudojami kopijavimui asmeniniam naudojimui.
- 43 Kaip pažymi Italijos vyriausybė, techninio priedo 4 straipsnyje numatyta, kad SIAE turi „skatinti“ priimti protokolus, „skirtus šioms nuostatomis veiksmingiau įgyvendinti ir objektyvioms arba subjektyvioms išimtims taikyti, pavyzdžiui, tais atvejais, kai aparatai arba laikmenos naudojamos profesinės veiklos vykdymo tikslais arba vaizdo žaidimų įrangai“; minėti protokolai priimami su subjektų, turinčių mokėti kompensaciją už kopijavimą asmeniniam naudojimui, arba atitinkamų jų asociacijų sutikimu.
- 44 Tačiau Teisingumo Teismas priminė, kad Direktyvos 2001/29 5 straipsnyje numatytos išimtys turi būti taikomos laikantis vienodo požiūrio principo, kuris yra bendrasis Sąjungos teisės principas, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 20 straipsnyje, ir pagal kurį, kaip matyti iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos, reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas negali būti objektyviai pagrįstas (2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 31 ir 32 punktai ir juose nurodyta teismo praktika).
- 45 Taigi valstybės narės negali numatyti tokios teisingos kompensacijos tvarkos, dėl kurios skirtingos ūkio subjektų, prekiaujančių panašiomis prekėmis, kurioms taikoma mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui išimtis, grupės arba skirtingos saugomų kūrinių naudotojų grupės būtų nepagrįstai vertinamos skirtingai (2015 m. kovo 5 d. Sprendimo *Copydan Båndkopi*, C-463/12, EU:C:2015:144, 33 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 46 Šiuo atveju reikia konstatuoti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės nuostatos neleidžia kiekvienu atveju užtikrinti vienodo požiūrio į gamintojus ir importuotojus, turinčius mokėti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui, kurie gali būti panašiose situacijose.
- 47 Visų pirma, šiose teisės nuostatose, kuriose, kaip nurodyta šio sprendimo 40 punkte, nenumatyta bendrai taikytina taisyklė, pagal kurią nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui atleidžiami gamintojai ir importuotojai, kurie įrodo, kad aparatų ir laikmenų įsigijo ne fiziniai asmenys akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais; jose numatyta tik pareiga SIAE „skatinti“ sudaryti susitarimo protokolus su asmenimis, turinčiais mokėti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui. Iš to matyti, kad panašiose situacijose esantys gamintojai ir importuotojai gali būti vertinami skirtingai pagal tai, ar jie sudarę susitarimo protokolą su SIAE.
- 48 Be to, minėtose teisės nuostatose, konkrečiai techninio priedo 4 straipsnyje, nenumatyta objektyvių ir skaidrių kriterijų, kuriuos turi atitikti asmenys, turintys mokėti teisingą kompensaciją, arba jų asociacijos, kad būtų sudaromi tokie susitarimo protokolai; šioje nuostatoje tik kaip pavyzdys

paminimas atleidimas nuo mokesčio tais atvejais, „kai aparatai arba laikmenos naudojamos profesinės veiklos vykdymo tikslais arba vaizdo žaidimų įrangai“, nes taikomi atleidimai nuo mokesčio gali, be kita ko, būti, kaip nurodyta šiame straipsnyje, objektyvaus arba subjektyvaus pobūdžio.

- 49 Galiausiai, kadangi tokių protokolų sudarymas paliktas numatant laisvas SIAE ir asmenų, turinčių mokėti teisingą kompensaciją, arba jų asociacijų derybas, reikia manyti, kad, net jeigu tokie protokolai būtų sudaryti su visais asmenimis, galinčiais pretenduoti į atleidimą nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui, negarantuojama, jog panašiose situacijose esantys gamintojai ir importuotojai bus vertinami vienodai, nes tokių susitarimų formuluotes lemia derybos, kurioms taikoma privatinė teisė.
- 50 Be kita ko, šio sprendimo 47–49 punktuose pažymėtos aplinkybės neleidžia manyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos gali užtikrinti, kad veiksmingai ir laikantis, visų pirma, teisinio saugumo principo bus įvykdytas šio sprendimo 44 punkte minėtas reikalavimas.
- 51 Antra, kaip matyti iš antrojo prejudicinio klausimo formuluotės ir Teisingumo Teismui pateiktų pastabų, SIAE parengtoje grąžinimo procedūroje, kuri išdėstyta SIAE interneto puslapyje pateiktuose „nurodymuose“, numatyta, kad grąžinimo gali prašyti tik galutiniai naudotojai, kurie nėra fiziniai asmenys. Tačiau grąžinimo negali prašyti laikmenų ir įrangos gamintojai arba importuotojai.
- 52 Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, kad, kaip savo išvados 58 ir 59 punktuose nurodė generalinis advokatas, nors 2015 m. kovo 5 d. Sprendime *Copydan Båndkopi* (C-463/12, EU:C:2015:144, 55 punktas) Teisingumo Teismas nusprendė, jog pagal Sąjungos teisę nedraudžiama tokia teisingos kompensacijos tvarka, pagal kurią teisė susigrąžinti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui numatyta tik galutiniam aparatų arba laikmenų naudotojui, turinčiam mokėti tokį mokestį, jis paaiškino, jog tokia tvarka su Sąjungos teise suderinama tik su sąlyga, kad, laikantis Sąjungos teisės, mokesčio mokėtojai atleidžiami nuo minėto mokesčio mokėjimo, jeigu jie įrodo, kad susijusius aparatus ir laikmenas jie tiekė ne fiziniams asmenims akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais.
- 53 Kaip matyti iš šio sprendimo 39–49 punktų, taip nėra šiuo atveju.
- 54 Be kita ko, primintina, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2001/29 31 konstatuojamosios dalies, reikia išlaikyti deramą pusiausvyrą tarp teisių turėtojų ir saugomų kūrinių naudotojų. Remiantis Teisingumo Teismo praktika, pagal teisingos kompensacijos sistemą turi būti numatytas, visų pirma, kompensavimo mechanizmas, skirtas ištaisyti vienai ar kitai naudotojų kategorijai nenaudingoms „permokėjimo“ situacijoms, nesuderinamoms su minėtoje konstatuojamojoje dalyje nurodytu reikalavimu (žr. pagal analogiją 2015 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Hewlett-Packard Belgium*, C-572/13, EU:C:2015:750, 85 ir 86 punktus).
- 55 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama teisingos kompensacijos sistema nenumato pakankamai garantijų, kad nuo mokesčio mokėjimo bus atleisti gamintojai ir importuotojai, kurie įrodo, kad aparatų ir laikmenų įsigyjama akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais, todėl bet kuriuo atveju ši sistema turėtų, kaip nurodyta šio sprendimo 37 punkte, numatyti teisę į mokesčio grąžinimą, kuri būtų veiksminga, o sumokėto mokesčio grąžinimas nebūtų pernelyg sudėtingas. Taigi pagrindinėje byloje nagrinėjamoje teisingos kompensacijos sistemoje numatyta teisė į grąžinimą neturi būti laikoma veiksminga, nes ji taikoma ne visiems fiziniams asmenims, net jeigu jie aparatų ir laikmenų įsigyja akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais.
- 56 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus, į pateiktus klausimus reikia atsakyti taip: Sąjungos teisė, būtent Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktas, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias, pirma, aparatų ir laikmenų, akivaizdžiai skirtų ne kopijavimui asmeniniam naudojimui, gamintojai ir importuotojai nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui atleidžiami, tik jeigu sudarytas

susitarimas tarp subjekto, turinčio teisėtą monopolį atstovauti kūrinių autorių interesams, ir kompensacijos mokėtojų arba jų asociacijų, ir, antra, kuriose numatyta, kad grąžinti tokį mokestį, jei jis buvo sumokėtas nepagrįstai, gali tik galutinis minėtų aparatų ir laikmenų naudotojas.

Prašymas apriboti šio sprendimo poveikį laiko atžvilgiu

- 57 Pastabose raštu SIAE paprašė Teisingumo Teismo apriboti šio sprendimo poveikį laiko atžvilgiu tokiu atveju, jeigu jis konstatuotų, kad Direktyvos 2001/29 5 straipsnio 2 dalies b punktu draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje.
- 58 Grįsdama savo prašymą SIAE atkreipia Teisingumo Teismo dėmesį, pirma, į sunkias ekonomines pasekmes, kurių ji patirtų dėl sprendimo, kuriame būtų pateiktas toks konstatavimas, nes kompensacijos jau buvo išdalytos teisių turėtojams, išskyrus dalį sumos, kurią SIAE pasiliko tam, kad padengtų su jos vykdoma pinigų priėmimo veikla susijusias išlaidas. Antra, nėra abejonių, jog SIAE veikė sąžiningai ir visiškai įsitikinusi, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos visiškai atitinka Sąjungos teisę, o ši įsitikinimą sustiprino aplinkybė, kad, nepaisant ilgo tokių teisės nuostatų taikymo laikotarpio, Komisija, kuri apie tai puikiai žinojo, niekada nepateikė prieštaravimų dėl minėtų teisės nuostatų suderinamumo su Sąjungos teise.
- 59 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką Sąjungos teisės normos išaiškinimas, kurį pateikia Teisingumo Teismas, įgyvendindamas SESV 267 straipsniu jam suteiktą jurisdikciją, paaiškina ir patikslina šios normos prasmę ir taikymo sritį, kaip ji turi arba turėjo būti suprantama ir taikoma nuo įsigaliojimo momento. Remiantis tuo, darytina išvada, kad taip išaiškintą normą teismas gali ir turi taikyti net teisiniams santykiams, atsiradusiems ir susidariusiems prieš priimant sprendimą, kuriame išnagrinėtas prašymas dėl išaiškinimo, jei, be to, įvykdytos sąlygos, leidžiančios kompetentinguose teismuose pareikšti ieškinį, susijusį su minėtos normos taikymu (žr., be kita ko, 2005 m. vasario 17 d. Sprendimo *Linneweber ir Akritidis*, C-453/02 ir C-462/02, EU:C:2005:92, 41 punktą; 2007 m. kovo 6 d. Sprendimo *Meilicke ir kt.*, C-292/04, EU:C:2007:132, 34 punktą ir 2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *Transportes Jordi Besora*, C-82/12, EU:C:2014:108, 40 punktą).
- 60 Todėl Teisingumo Teismas tik išimtiniais atvejais ir taikydamas bendrąjį teisinio saugumo principą, kuris yra Sąjungos teisės sistemos dalis, gali apriboti visų suinteresuotųjų asmenų galimybę remtis jo išaiškinta norma ginčijant sąžiningai nustatytus teisinius santykius. Kad būtų galima nuspręsti dėl tokio apribojimo, turi būti tenkinami du esminiai kriterijai, t. y. suinteresuotųjų asmenų sąžiningumas ir didelių sunkumų rizika (visų pirma žr. 2006 m. sausio 10 d. Sprendimo *Skov ir Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 51 punktą; 2010 m. birželio 3 d. Sprendimo *Kalinchev*, C-2/09, EU:C:2010:312, 50 punktą ir 2014 m. Sprendimo *Transportes Jordi Besora*, C-82/12, EU:C:2014:108, 41 punktą).
- 61 Konkrečiai kalbant, tokią sprendimo galimybę Teisingumo Teismas taikė tik ypatingomis aplinkybėmis, būtent kai egzistavo sunkių ekonominių pasekmių atsiradimo rizika, ypač kylanti dėl didelio sąžiningai ir remiantis teisės nuostatomis, kurios laikytos teisėtai galiojančiomis, sukurtų teisinių santykių skaičiaus, ir paaiškėjo, jog asmenys ir nacionalinės valdžios institucijos buvo paskatintos elgtis Sąjungos teisės neatitinkančiu būdu dėl objektyvaus ir didelio neaiškumo, susijusio su Sąjungos teisės nuostatų turiniu, prie kurio galbūt prisidėjo ir kitų valstybių narių ar Europos Komisijos elgesys (2014 m. vasario 27 d. Sprendimo *Transportes Jordi Besora*, C-82/12, EU:C:2014:108, 42 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).
- 62 Šiuo atveju dėl pirmojo kriterijaus konstatuotina, kad 2010 m. spalio 21 d. Sprendime *Padawan* (C-467/08, EU:C:2010:620, 53 punktas) Teisingumo Teismas jau nusprendė dėl sistemos, pagal kurią numatyta vienodai taikyti mokestį už kopijavimą asmeniniam naudojimui visų rūšių skaitmeninio atgaminimo aparatams ir laikmenoms, įskaitant ir tuos atvejus, kai jų įsigyja ne fiziniai asmenys akivaizdžiai ne kopijavimo asmeniniam naudojimui tikslais, suderinamumo su Sąjungos teise.

Tokiomis aplinkybėmis SIAE neturėtų tvirtinti, jog ji buvo įsitikinusi, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos teisės nuostatos atitiko Sąjungos teisę dėl to, kad Komisija nepateikė prieštaravimų dėl šių teisės nuostatų suderinamumo su Sąjungos teise.

- 63 Bet kuriuo atveju dėl antrojo kriterijaus konstatuotina, kad SIAE neįrodė, jog egzistuoja didelių sunkumų, nes tik nurodė, kad visos kompensacijos jau buvo išdalytos teisių turėtojams ir kad ji „greičiausiai nebegalėtų susigrąžinti tokių sumų“.
- 64 Todėl nereikia apriboti šio sprendimo poveikio laiko atžvilgiu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 65 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

Europos Sąjungos teisė, būtent 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo 5 straipsnio 2 dalies b punktas, turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiamos tokios nacionalinės teisės nuostatos, kokios nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias, pirma, aparatų ir laikmenų, akivaizdžiai skirtų ne kopijavimui asmeniniam naudojimui, gamintojai ir importuotojai nuo mokesčio už kopijavimą asmeniniam naudojimui atleidžiami, tik jeigu sudarytas susitarimas tarp subjekto, turinčio teisėtą monopolį atstovauti kūrinių autorių interesams, ir kompensacijos mokėtojų arba jų asociacijų, ir, antra, kuriose numatyta, kad grąžinti tokį mokestį, jei jis buvo sumokėtas nepagrįstai, gali tik galutinis minėtų aparatų ir laikmenų naudotojas.

Parašai.